

Programma Straatwaarde(n)

WIST-JE-DAT...

JUNI 2021

- 1. Kinderen die naast een zwaar delinquente vader ook een moeder hebben die antecedenten op haar naam heeft staan, een hogere kans hebben op een strafblad dan kinderen van wie de moeder geen antecedenten op haar naam heeft staan?**

Dit concludeerden Van Dijk, Kleemans en Eichelsheim (2019) in hun studie naar de moeder als facilitator van intergenerationele overdracht binnen de georganiseerde misdaad. Bij de moeder gaat het vaak om delicten zoals drugshandel of witwassen, waarbij zij ervan wordt verdacht mededader van haar man te zijn. In deze families lijkt drugsgebruik, het plegen van delicten en het gebruik van geweld als 'normaal' wordt gezien. De moeders lijken de normen en waarden van hun 'subcultuur' over te dragen op hun kinderen en dus een risicoverhogende rol te hebben in de intergenerationele overdracht. Verder lijken criminele vrouwen een verhoogde kans te hebben om een inadequate opvoedingsstijl toe te passen, waardoor de kans toeneemt dat een kind op het criminele pad raakt.¹

---

¹ Van Dijk, M., Kleemans, E., & Eichelsheim, V. (2019). De moeder als facilitator van intergenerationele overdracht binnen de georganiseerde misdaad. *Tijdschrift voor Criminologie*, 61(2), 187-202.

2. Niet alleen personen met een lage sociaaleconomische status, maar ook personen met een hogere sociaaleconomische status worden aangetrokken tot het aansluiten bij een georganiseerde criminele groep?

Comunale et al. (2020) beschrijven dat personen met een lage sociaaleconomische status eerder stoppen met school, om de tijd die ze hierdoor krijgen te kunnen gebruiken voor het verbeteren van de levensomstandigheden van zichzelf en hun familie. De opbrengsten die georganiseerde criminaliteit met zich meebrengt zouden eerder aantrekkelijk zijn voor deze personen. Echter, ook personen met een hogere sociaaleconomische status kunnen aangetrokken worden tot het aansluiten bij een georganiseerde criminele groep, omdat ook voor hen het snel en 'gemakkelijk' verdienen van geld aantrekkelijk is.²

3. Het hebben van delinquente vrienden en grotere ontevredenheid over school voorspellers zijn van een high impact criminele carrière op latere leeftijd?

Ook andere factoren zoals het vertonen van antisociaal en/of delinquent gedrag in de kindertijd, dragen bij aan het ontwikkelen van een criminele carrière. Deze bevindingen komen naar voren in een onderzoek naar welke risicofactoren in de kindertijd en vroege adolescentie (10–15 jaar) een high impact criminele carrière op latere leeftijd (16 – 22 jaar) voorspellen. De onderzoekers concluderen dat het voorkomen van probleemgedrag op jonge leeftijd essentieel is. Ook lijkt het faciliteren van een aangename schoolsituatie te kunnen bijdragen aan het voorkomen van een criminele carrière.³

---

² Comunale, T., Calderoni, F., Marchesi, M., Superchi, E., & Campedelli, G. M. (2020). Systematic Review of the Social, Psychological and Economic Factors Relating to Involvement and Recruitment into Organized Crime. In D. Weisburg, E. U. Savona, B. Hasisi & F. Calderoni (Eds.), *Understanding Recruitment to Organized Crime and Terrorism* (pp. 174-204). Switzerland: Springer.

³ Beerthuizen, M. G. C. J., van Leijssen, E. M. C., & van der Laan, A. M. (2019). *Risico-en beschermende factoren in de kindertijd en vroege adolescentie voor high impact crime in de latere adolescentie en jongvolwassenheid*. WODC.

4. Verzwakkende en versterkende ‘interactierituelen’⁴ iets zeggen over het (criminele) pad dat jongeren bewandelen en jongerenwerkers op drie verschillende manieren daar iets zinnigs in kunnen betekenen?

Er zijn verschillende manieren te onderscheiden waarop jongerenwerkers dit tegenwicht bieden, blijkt uit onderzoek naar de wijze waarop jongerenwerk een remedie is tegen geweld en drugs onder jongeren.⁵ Zo zijn er herstellende rituelen waarin jongerenwerkers zorgen voor rust, stabiliteit en verbondenheid. Dit wordt ook wel *grounding* genoemd. Daarnaast zijn er animerende rituelen waarin jongerenwerkers energie genereren en daarmee proberen iets te doorbreken. Het ervaren van een *boost*, door bijvoorbeeld sport. Tot slot worden er bevestigende rituelen onderscheiden, waarin jongerenwerkers een momentum op gang houden waarin jongeren op een positieve manier hun gang kunnen gaan en even niet hoeven na te denken of zichzelf hoeven uit te leggen. Hierin ervaren jongeren *elevation*, het ontstijgen van hun omstandigheden en een gevoel dat ze verder kunnen komen in het leven. Deze momenten zorgen samen voor sterke succeservaringen. Het frequent ervaren van succes draagt bij aan het welzijn en de doorontwikkeling van jongeren.

5. Het krijgen van een vaste relatie, de rol van ouders, het gezin de rol van werk(kansen), & opleiding, (cel)straffen en de rol van stress, factoren zijn die meespelen bij het beëindigen van een criminele carrière onder jongeren?

Dat blijkt uit een onderzoek uit 2016 (Hoogeveen, van Burik, de Jong & Klooster)⁶ waarin 13 jongens tussen de 17 en 30 jaar kwalitatief zijn geïnterviewd. De jongens waren in het verleden allen onderdeel van een

---

⁴ Hoe dagelijkse interacties op versterkende of verzwakkende manieren inspelen op groepen of personen

⁵ Abdallah, S. E. (2018). Jongerenwerk, remedie tegen geweld en drugs. *Tijdschrift voor sociale vraagstukken*, 2018(1).

⁶ Hoogeveen, C. van Burik, A., de Jong, B. en Klooster, E. & Klooster (2016). Hoe lang kun je schijt hebben? Dertien desisters uit criminele jeugdgroepen aan het woord. *Politie en Wetenschap*, 78 (2016)

criminele jeugdgroep, waar ze gemiddeld vijf jaar bij zaten. Ze hebben zich in het verleden met allerlei vormen van criminaliteit beziggehouden. Meer dan de helft van deze groep pleegde ook geweldsdelicten. Uit de interviews blijkt dat de jongens kritisch zijn op de aanpak van professionals uit zowel het veiligheids- als zorgdomein. Zo zouden bewust ingezette, disproportionele maatregelen vanuit politie/justitie ertoe hebben bijgedragen dat jongens zich in toenemende mate gingen afzetten tegen de politie. Tegelijkertijd vindt een deel van de jongeren dat ze eigenlijk nog zwaarder hadden moeten worden gestraft in het licht van positieve gedragsverandering.

Voor meer achtergrondinfo of de publicaties, mail naar anne.boer@riec-mn.nl of s.adijimbaks@riec-mn.nl

